

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016r. poz. 446)

stwierdzam nieważność

zarządzenia Prezydenta Miasta Sosnowca Nr 204 z dnia 21 marca 2016r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących przystąpienia miasta Sosnowca do Związku Metropolitalnego, w całości, jako sprzecznego z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o związkach metropolitalnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1890), zwanej dalej „ustawą” oraz z art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 2 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Przedmiotowym zarządzeniem Prezydent Miasta Sosnowiec postanowił o przeprowadzeniu konsultacji społecznych z mieszkańcami w sprawie przystąpienia miasta Sosnowiec do Związku Metropolitalnego (§ 1 zarządzenia). Konsultacje mają polegać na ustosunkowaniu się w tej kwestii mieszkańców - poprzez składanie uwag i opinii w formie pisemnej oraz za pomocą platformy internetowej lub poczty elektronicznej (§ 6 zarządzenia).

Jako podstawę prawną wydania zarządzenia Prezydent wskazał przepis art. 5a ustawy o samorządzie gminnym oraz § 3 uchwały Nr 609/XXXVI/2013 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 21 marca 2013r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Sosnowca.

W ocenie organu nadzoru przeprowadzenie konsultacji w sprawie przystąpienia do związku metropolitalnego wymaga wcześniejszego wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy, ustalającego granice poszczególnych obszarów metropolitalnych na potrzeby tworzenia związków metropolitalnych poprzez wskazanie gmin wchodzących w skład obszarów metropolitalnych. Dopiero po wydaniu takiego rozporządzenia będzie istniała podstawa prawna do przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami gmin dla potrzeb wydania rozporządzenia w sprawie utworzenia na danym obszarze metropolitalnym związku metropolitalnego i nadania mu nazwy (art. 7 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy).

Z treści art. 4 ust. 1 ustawy:

"1. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia:

1) ustala granice poszczególnych obszarów metropolitalnych na potrzeby tworzenia związków metropolitalnych przez wskazanie gmin wchodzących w skład obszarów metropolitalnych;

2) tworzy w poszczególnych obszarach metropolitalnych związki metropolitalne, ustalając jednocześnie ich nazwy."

Z kolei przepisy art. 7 ustawy przewidują, iż:

1. "Wydanie rozporządzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, wymaga zasięgnięcia opinii:

1) rad gmin położonych w granicach obszaru metropolitalnego poprzedzonych przeprowadzeniem konsultacji z mieszkańcami;

2) rad powiatów, na obszarze których leży co najmniej jedna gmina położona w granicach obszaru metropolitalnego;

3) sejmiku województwa;

4) wojewody.

2. W przypadku niewyrażenia opinii, o której mowa w ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia o opinię, wymóg zasięgnięcia opinii uznaje się za spełniony.

3. W przypadku nieprzeprowadzenia konsultacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, wymóg przeprowadzenia konsultacji uznaje się za spełniony.

4. Wydanie rozporządzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, wymaga pozytywnej opinii:

1) rad co najmniej 70% miast na prawach powiatu położonych w granicach obszaru metropolitalnego;

2) rad co najmniej 70% gmin niemających statusu miasta na prawach powiatu położonych w granicach obszaru metropolitalnego;

3) rad co najmniej 50% powiatów, na obszarze których leży co najmniej jedna gmina położona w granicach obszaru metropolitalnego."

Zatem przy tworzeniu związku metropolitalnego winna być zachowana następująca kolejność działań: wydanie przez Radę Ministrów rozporządzenia ustalającego granicę danego obszaru metropolitalnego, wystąpienie przez Radę Ministrów do podmiotów wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 2-4 o wyrażenie opinii, a w przypadku rad gmin położonych w granicach obszaru metropolitalnego o wyrażenie opinii i przeprowadzenie konsultacji z mieszkańcami, wydanie przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie utworzenia związku metropolitalnego i nadania mu nazwy (przy spełnieniu warunku z art. 7 ust. 4 ustawy).

Jako, że fakt niewydania przez Radę Ministrów rozporządzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 obejmującego obszar administracyjny gminy Sosnowiec jest powszechnie znany, mając na uwadze powyższe, wydanie zarządzenia w sprawie przeprowadzenia konsultacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy było, zdaniem organu nadzoru, przedwczesne, a tym samym niedopuszczalne. Na marginesie już tylko dodać należy, iż organ nadzoru z urzędu posiada wiedzę, iż Rada Ministrów nie wystąpiła do Rady Miejskiej w Sosnowcu o wyrażenie opinii i przeprowadzenia konsultacji w sprawie utworzenia związku metropolitalnego obejmującego obszar gminy Sosnowiec.

Stąd też stwierdzić należy, iż zarządzenie Prezydenta Miasta Sosnowca Nr 204 z dnia 21 marca 2016r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych, dotyczących przystąpienia miasta Sosnowca do Związku Metropolitalnego, zostało wydane z istotnym naruszeniem prawa, co zgodnie z treścią art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi przesłankę do stwierdzenia jego nieważności.

Wskazać również należy, iż zasady i tryb konsultacji określone przedmiotowym zarządzeniem zostały sformułowane w sposób nieprawidłowy, a tym samym naruszają art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 2 Konstytucji RP. W ocenie organu nadzoru nie określają poprawnie istotnego elementu procedury konsultacyjnej, jakim jest przedmiot konsultacji. Należy bowiem zwrócić uwagę, że unormowania kwestionowanego zarządzenia konsultacyjnego wymagają stanowiska mieszkańców w sprawie przystąpienia gminy do nieistniejącego na dzień wydania zarządzenia podmiotu, jakim jest „związek metropolitalny”.

Mając na uwadze wskazane na wstępie zastrzeżenia należy stwierdzić, że uczestnicy konsultacji - unormowaniami zarządzenia - zobligowani zostali do zajęcia stanowiska, mimo braku podstawowych informacji dotyczących tego zrzeszenia jednostek samorządu terytorialnego, takich jak choćby granice związku metropolitalnego. Taki sposób formułowania zasad i trybu konsultacji, w ocenie organu nadzoru, podważa konstytucyjną zasadę zaufania obywateli do państwa (art. 2 Konstytucji RP).

Mając na uwadze powyższe stwierdzenie nieważności przedmiotowego zarządzenia w całości jest uzasadnione i konieczne.

Stwierdzenie nieważności zarządzenia, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jego wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Otrzymują:

- 1) Prezydent Miasta Sosnowiec,
- 2) aa.

z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz